

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z protestu B. W.

przeciwko ważności wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w okręgu wyborczym nr [...]

przy udziale Prokuratora Generalnego, Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 29 kwietnia 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[kf]

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 26 marca 2025 r. B. W. wniósł do Sądu Najwyższego pismo
zatytułowane „wniosek” dotyczący wyborów uzupełniających do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr [...] przeprowadzonych 16 marca
2025 r.

Wnoszący protest wskazał, że naruszenie „art. 179 Konstytucji przez Sąd
Najwyższy powoduje nieważność jego orzeczenia z dnia 6 listopada 2000 r. III SW
87/00. Naruszenie art. 129 ust. 1 i 2 Konstytucji powoduje nieważność wyborów
Prezydenta RP w dniu 8 października 2000 r.”. Zdaniem wnoszącego protest,
naruszenie „art. 179 powoduje nieważność powołania sędziego po dniu 8
października 2000 r.”. W konsekwencji, „jak w braku składu orzekającego Sąd

Najwyższy chce kontrolować na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji legalność wyborów do Senatu, o których w nim mowa?” (pisownia oryginalna).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „Kodeks wyborczy”), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2). Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, może go wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania (§ 2). Prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcy, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (§ 3).

Artykuł 241 § 3 Kodeksu wyborczego stanowi, że wnoszący protest zobowiązany jest sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Artykuł 243 § 1 Kodeksu wyborczego przesądza natomiast, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241.

Konstrukcyjnym elementem każdego protestu jest sformułowanie zarzutu popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub konkretnego zarzutu naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów i wykazanie naruszenia własnego, rzeczywistego i aktualnego

interesu protestującego, a nadto sformułowanie uzasadnienia zarzutu oraz poparcie go dowodami lub przynajmniej konkretnymi wnioskami dowodowymi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 grudnia 2023 r., I NSW 1222/23, z 14 grudnia 2023 r., I NSW 839/23; z 13 grudnia 2023 r., I NSW 799/23; z 5 grudnia 2023 r., I NSW 418/23; z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19). Dotyczy to więc także protestów przeciwko ważności wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (art. 258 Kodeksu wyborczego; zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 29 października 2019 r., I NSW 103/19; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 27 listopada 2019 r., I NSW 269/19; z 7 grudnia 2023 r., I NSW 600/23; 20 grudnia 2023 r., I NSW 126/23), wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 lipca 2020 r., I NSW 773/20; z 29 lipca 2020 r., I NSW 4429/20; z 31 lipca 2020 r., I NSW 4572/20) oraz ważności referendum ogólnokrajowego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 listopada 2023 r., I NSW 83/23; z 22 listopada 2023 r., I NSW 212/23; z 23 listopada 2023 r., I NSW 2042/23; z 29 listopada 2023 r., I NSW 222/23).

Po pierwsze, rozpoznawany protest nie spełnia warunków formalnych, które pozwalałyby na jego merytoryczne rozpoznanie. Wnoszący protest nie sformułował żadnego zarzutu co do naruszenia przepisów prawa, które uprawdopodobniałyby istnienie nieprawidłowości podczas głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 33, przeprowadzonych w dniu 16 marca 2025 r. Nie wskazał także dowodów na okoliczność istnienia takich nieprawidłowości. Ograniczył się do przedstawienia ogólnych uwag na temat ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 8 października 2000 r. i uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2000 r. w sprawie III SW 87/00, co nie pozostaje w związku z wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 marca 2025 r. i nie mieści się w przedmiotowych ramach protestu wyborczego.

Po drugie, protest należało również pozostawić bez dalszego biegu z uwagi na jego wniesienie w formie elektronicznej. Przepisy Kodeksu wyborczego wymagają złożenia protestu przeciwko ważności wyborów „na piśmie”,

nie przewidując złożenia protestu w formie elektronicznej, w tym za pośrednictwem platformy ePUAP (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 maja 2020 r., I NSW 24/20; z 10 czerwca 2020 r., I NSW 26/20; z 25 października 2011 r., III SW 70/11; z 25 października 2011 r., III SW 68/11; z 15 lipca 2010 r., III SW 87/10).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 258 w związku z art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego *per analogiam* w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398¹⁰ k.p.c. i w związku z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił, jak w sentencji.

[kf]

[r.g.]